

HISWA NAUTISCH CENTRUM

In de nieuwe jachthaven Amsterdam Marina ligt ook het HISWA Nautisch Centrum. Het huisvest de faciliteiten voor de jachthaven en een café-restaurant, maar vormt ook het hoofdkantoor van de HISWA, de Nederlandse brancheorganisatie voor de watersportsector. De Marina is ontworpen door SeARCH Architecten in Amsterdam, dat tevens voor het in hout opgetrokken centrale punt tekende.

HOOGWAARDIGE HOUTPROMOTIE

OMGEKEERD SCHIP

Visitekaartje van de Amsterdam Marina.

Hoefijzer van spanten.

Terras en promenade sluiten aan op de aanlegsteigers.

Parabolische spanten.

Het HISWA Nautisch Centrum is verzezen bij de NDSM-werf in het IJ. Het object telt vier bouwlagen waarvan er één half onder water ligt. SeARCH baseerde de houten spanten - die de

nieuwbouw zijn aanzien geven - op oude houten zeilboothuizen in Canada. De lamellen tussen de spanten bieden bescherming tegen zon en wind. Het gebouw is in september officieel in ge-

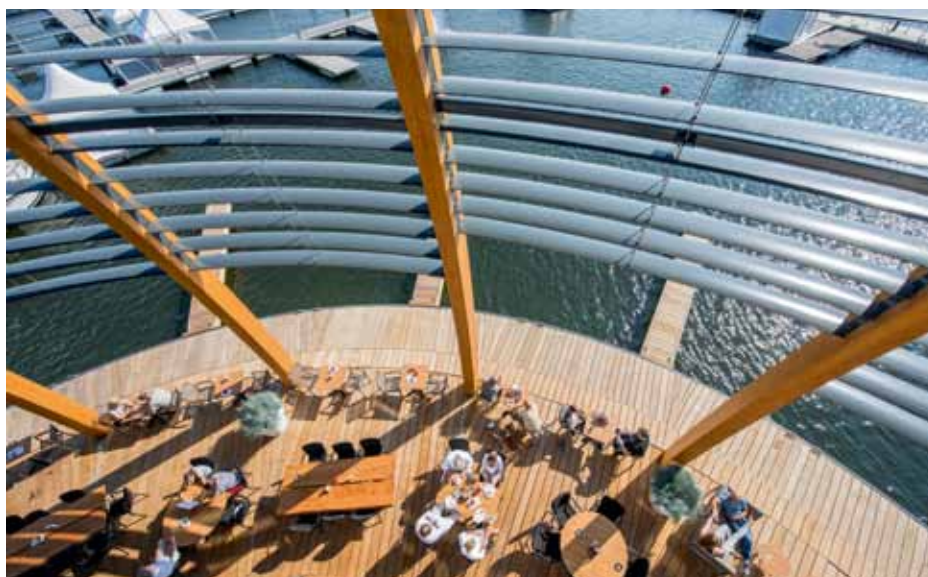
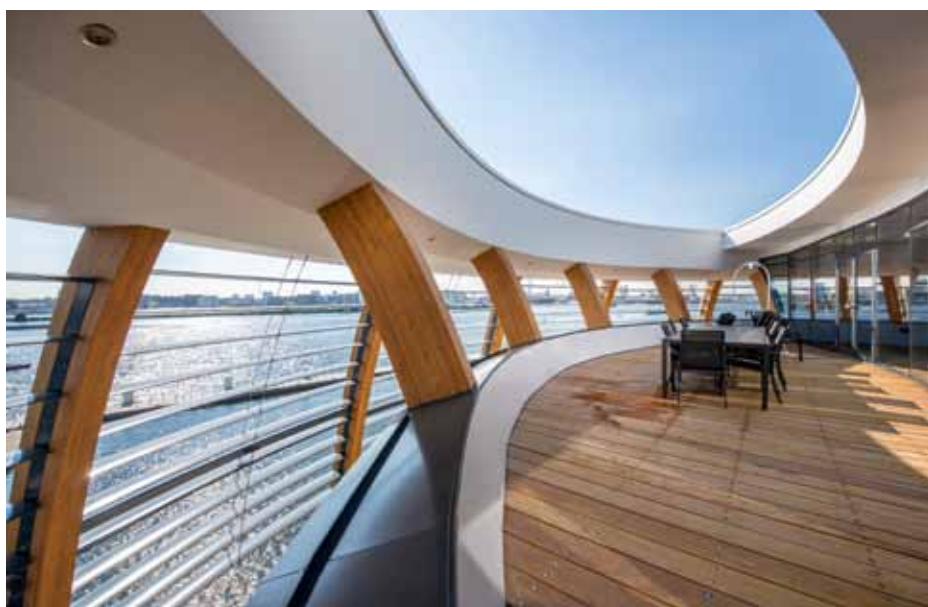
bruik genomen. Koning Willem-Alexander verrichtte de officiële opening van zowel het centrum als het evenement HISWA Te Water. Sindsdien kunnen bezoekers direct aanmeren bij het markante bouwwerk.

SeARCH beschouwt het houten gebouw als een verlengstuk van de bestaande werf. Het Nautisch Centrum wordt omringd door een soort houten veranda met terrasfunctie. Terras en promenade sluiten aan op de bestaande aanlegsteigers. De combinatie met wit pleisterwerk moet het geheel een mediterrane uitstraling geven. De begane-grondvloer loopt rondom trapsgewijs op en biedt enerzijds een open zicht op het water. Anderzijds kan men er afgeschermd buiten vertoeven en vormt het een overganggebied tussen gebouw en jachthaven. Het openbare deel van de nieuwbouw is voorzien van grote glazen puien die een schitterend uitzicht geven op het IJ en het daarachter gelegen historische stadshart van Amsterdam.

IEDEREEN BETROKKEN Het HISWA Nautisch Centrum is gebouwd door Bouwbedrijf M.J. de Nijs en Zonen in Warmenhuizen. De firma schrijft onder meer het volgende over dit project. "Het gebouw is opgetrokken uit 18 parabolische gelamineerde houten spanten die in de vorm van een hoefijzer staan opgesteld, waarbij de ronde kant van het hoefijzer naar het IJ is gericht en de open zijde naar de kade. De ruimten zijn tussen deze opstelling gesitueerd. Tussen de spantbenen van de houten spanten ligt een boardwalk voor de jachthaven. De constructie van het gebouw is verder vormgegeven door stalen THQ-liggers en kanaalplaatvloeren. De dakconstructie is gemaakt van gelamineerde houten balken die tussen de parabolische spanten zijn gepositioneerd. Hier overheen zijn houten dakdozen aangebracht. De gevels volgen de parabolische vorm van de binnenste spantbenen. Het gebogen dak heeft een straal van 138 meter; naar het IJ toe is het dak in twee richtingen gekromd."

"Het plaatsen van de houten spanten was onze eerste bewerking", zo gaat het verhaal verder. "Deze spanten hebben in dit ontwerp van architect Bjarne Mastenbroek van SeARCH Architecten een directe relatie met de stalen THQ-liggers, houtskeletbouw gevelelementen, zonweringlamellen, aluminium gevelkozijnen en lekdorpels, gelamineerde houten dakliggers en houten dakdozen. Alle leveranciers en onderaannemers van deze onderdelen dienden betrokken te worden bij het uitwerken van de houten spantconstructies. Ook voor de architect en constructeur lag er een uitdaging omdat zij direct vele besluiten en uitwerkingen door het hele gebouw heen definitief moesten maken. Uiteindelijk konden we in week 48 een start maken met het plaatsen van de eerste houten spanten."

UNIEKE SCHENKELS Woodteq in Rijssen leverde de elipsvormige spanten, gebogen dakliggers en prefabelementen voor dit project, zo vertelt Willem Hendrik van Randwijk. "In totaal zijn het 18 samengestelde spanten, bestaande uit 36 spant-

Siberisch lariks

delen van circa 13 meter hoog, die in een halve cirkel staan. Deze kolommen staan op betonpalen en een betonnen randbalk in het water. De spanten meten 280 x 500 mm en maken deel uit van de hoofdconstructie. De stalen THQ-liggers zijn per verdieping gekoppeld aan de houten spanten; per spant komt dit drie keer voor.”

Van Randwijk vervolgt: “De betonnen verdiepingvloeren dragen hun krachten af aan de houten spanten. Deze worden in de nok gekoppeld middels houten prefabelementen: deze zijn dubbel gekromd en samengesteld uit schenkels van 27 mm Kerto. Elke van de 153 schenkels is uniek. Ze zijn CNC-geproduceerd en voorzien van een drielaagse multiplex dakhuid, die de dubbelgebogen kromming van de schenkels volgt. De spanten zijn vooraf samengesteld en gemonteerd met een kraan vanaf het water. Na de montage van de achttien spanten volgde de montage van de dubbelgekromde prefabelementen tussen de houten spanten. Als laatste zijn de dakliggers aangebracht. Deze hebben afmetingen van 280 x 400 mm met een lengte van circa 23 meter.”

Er zit vanuit Woodteq 101 m³ hout in dit project. “De spanten en dakliggers zijn uitgevoerd in Siberisch lariks en drie keer behandeld met Drywood Woodstain VV kleur 742/741. Hoewel de architect koos voor deze houtsoort, ligt Siberisch lariks tevens kostentechnisch en gezien het buitenklimaat het meest voor de hand.”

SPANTEN ALS KOZIJN Van Randwijk stelt dat het project goed is verlopen, terwijl er voor de betrokken partijen toch heel wat uitdagingen lagen. “Zo was er sprake van veel aansluitingen van staal op hout die we samen met aannemer M.J. de Nijs en staalleverancier Vic Obdam uitgedetailleerd hebben. Zo had elke spant drie aansluitingen aan de verdiepingvloer en twee keer ankerschoenen op beton. Verder zijn er diverse sponningen in aangebracht waarin gelijk het glas geplaatst is. De spanten fungeren dus als een kozijn. Ook waren er aansluitingen met houtskeletbouwwanden.”

“Vooral de dubbelgekromde elementen bleken voor ons een uitdaging. Deze zijn ontworpen en gedetailleerd door vakkundige medewerkers, die sterk hun stempel gezet hebben op de productie en uitvoering hiervan. Dit wierp zijn vruchten af in de uitvoering. De montage van de elementen was in slechts enkele dagen een feit. De kracht ligt in een hoge mate van prefabricage om de bouwtijd kort te houden. Daarvoor is hout een uitstekend materiaal.”

Volgens Willem Hendrik van Randwijk kon Woodteq in het HISWA Nautisch Centrum al zijn creativiteit en vakkundigheid kwijt. “Het pand doet sterk denken aan een omgekeerd schip, waardoor juist de dubbelgekromde elementen en de parabolische spantvormen een hele prominente plaats innemen en het bouwwerk zeer bijzonder maken. Het is een gebouw waar heel Nederland naar kijkt en voor de promotie van het hout is het van onschatbare waarde.” ■